

5-02-2014

1V jongerenpanel

1V **Opiniepanel**

Onderzoek
'Lestijden
aanpassen?'

Opiniepanel

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit circa 35.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2012. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

jongerenpanel

Over het 1V Jongerenpanel

Het EenVandaag Jongerenpanel bestaat uit circa 3.500 jongeren tussen de 12 en 24 jaar. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Jongerenpanel zijn na weging representatief voor drie variabelen, namelijk leeftijd, geslacht en spreiding over het land. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen.

Lestijden aanpassen?

5 februari 2015

Over de onderzoeken

In de periode van 27 januari tot en met 5 februari hebben er twee onderzoeken plaatsgevonden.

Het eerste onderzoek is gehouden onder 660 VO leraren uit het EenVandaag Opiniepanel. Dit online onderzoek vond plaats van 28 januari tot en met 5 februari 2015.

Het tweede onderzoek is gehouden onder 906 scholieren uit het EenVandaag Jongerenpanel. Dit online onderzoek vond plaats van 27 januari tot en met 5 februari 2015. Na weging is dit onderzoek representatief voor drie variabelen, namelijk leeftijd, geslacht en spreiding over het land.

In deze rapportage worden de uitslagen van beide onderzoeken gepresenteerd. In het tweede en derde hoofdstuk kunt u de vragen en antwoorden van de peiling onder middelbare scholieren lezen. In het vierde hoofdstuk kunt u de vragen en antwoorden van leraren lezen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Lisette van Vliet:

lisette.van.vliet@eenvandaag.nl

1. Samenvatting

Scholieren: 'School later beginnen is beter'

'Eén op de vijf scholieren slaapt pas na 23:30 uur'

Een middelbare school in Hardenberg gaat de lestijden van scholieren aanpassen aan hun bioritme, omdat volgens wetenschappers scholieren later op de dag beter leren en presteren. EenVandaag vroeg 1.000 scholieren wat het beste moment is om te beginnen met school: in plaats van tussen 08:00 uur en 09:00 uur, zouden de meeste ondervraagde scholieren (56%) liever iedere dag tussen 09:00 en 09:30 uur beginnen.

'Niet te laat beginnen'

Wetenschappers geven aan dat 10:00 uur het beste tijdstip zou zijn om de lessen op de middelbare scholen te laten beginnen: het bioritme van jongeren is vanaf hun 14e tot hun 20e anders waardoor ze later in slaap vallen en ze dus beter ook iets later kunnen opstaan. Ruim vier op de tien (43%) ondervraagde scholieren zou het een goed idee vinden rond 10:00 uur te starten, maar de helft (50%) is tegen. Als de les later start zijn ze ook later uit, waardoor ze vrezen dat ze aan het einde van de dag te weinig tijd te hebben hebben voor hobby's, bijbaantjes en huiswerk.

Betere aan het einde van de ochtend

Wel onderschrijven scholieren het principe dat ze later op de dag beter leren en presteren: zo zegt een meerderheid (57%) dat ze toetsen het beste maken als ze aan einde van de ochtend, tussen 10:00 en 12:00 uur, worden afgenomen. Zoals een scholier aangeeft: *'Bij ons op school laten ze de toetsweek sinds kort vanaf half 11 beginnen. Ik ben niet alleen vrolijker en fitter, ik haal voor sommige vakken ook achten in plaats van zessen. Zo zie je maar dat het helpt om een uurtje later op te staan.'*

Van de ondervraagde scholieren geeft één op de vijf (19%) ook aan dat ze voor een schooldag pas na 23:30 uur in slaap vallen.

De uitslag van dit onderzoek presenteert Gijs Rademaker vanavond in EenVandaag, om 18:15 uur op NPO 1.

2. Scholieren: Lessen later laten beginnen?

In het buitenland gebeurt het al vaker: de lessen op middelbare scholen beginnen later in de ochtend, omdat jongeren volgens wetenschappers later op de dag beter leren en presteren. Er is nu ook een school in Nederland die hiermee gaat experimenteren. Hoe denk jij hierover? En op welk moment van de dag leer en presteer je het beste?

Volgens enkele wetenschappers zouden scholieren het beste om 10:00 uur kunnen beginnen; je bent dan gemiddeld elke dag ook later uit. Later beginnen zou beter zijn omdat de hersenen van jongeren later op gang komen. Andere wetenschappers denken juist dat later beginnen geen effect heeft, omdat jongeren dan ook later gaan slapen.

Vind jij het een goed of slecht plan om elke schooldag te beginnen vanaf 10:00 en elke schooldag gemiddeld later uit te zijn?

Een goed plan: 43%

Een slecht plan: 50%

Weet niet / geen mening: 7%

Als jij mocht kiezen uit onderstaande opties: hoe laat zou je dan het liefst willen beginnen met de eerste les?

Rond 08.10: 10%

Rond 08.30: 19%

Rond 09.00: 32%

Rond 09.30: 23%

Rond 10:00: 13%

Later dan 10:00 uur: 3%

Als jij moest kiezen tussen onderstaande opties: wat zou je dan het liefste hebben?

Ik wil later beginnen met de eerste les: 35%

Ik wil zo vroeg mogelijk uit zijn: 63%

Weet niet / geen mening: 2%

Op welk moment van de schooldag heb jij het idee dat je de lesstof het beste tot je neemt? Je kan twee antwoorden aankruisen.

Aan het begin de ochtend (voor 10:00 uur): 16%

Aan het einde van de ochtend (tussen 10:00 uur en 12:30 uur): 65%

Aan het begin van de middag (tussen 12:30 uur en 15:00 uur): 31%

Aan het einde van de middag (na 15:00 uur): 3%

Het dagdeel maakt geen verschil: 12%

Weet niet / geen mening: 2%

Op welk moment van de schooldag heb jij het gevoel dat je het beste je toetsen kan maken? Je kan maximaal twee antwoorden aankruisen.

Aan het begin de ochtend (voor 10:00 uur): 20%

Aan het einde van de ochtend (tussen 10:00 uur en 12:30 uur): 57%

Aan het begin van de middag (tussen 12:30 uur en 15:00 uur): 36%

Aan het einde van de middag (na 15:00 uur): 4%

Het dagdeel maakt voor mij geen verschil: 7%

Weet niet / geen mening: 1%

'Ik zou betere resultaten halen als ik mijn toetsen alleen nog in de middag maak.'

Eens: 29%

oneens: 53%

Weet niet / geen mening: 18%

Hoe laat ga jij gemiddeld slapen voor een schooldag?

Voor 22:00 uur: 21%

Tussen 22:00 uur en 22:30 uur: 25%

Tussen 22:30 en 23:00 uur: 20%

Tussen 23:00 en 23:30 uur: 15%

Tussen 23:30 en 24:00 uur: 12%

Later dan 24:00 uur: 7%

Weet niet / geen mening: 0%

3. Scholieren: minder lesuren?

Nederland heeft relatief veel verplichte lesuren: in ons land moeten scholieren minimaal 840 uur per jaar les krijgen. In andere landen hebben scholieren soms minder verplichte lesuren: daar leren ze meer zelfstandig in hun eigen tijd en nemen eventueel zelf bijles buiten school om.

Onderzoekers denken nu dat scholieren meer gemotiveerd worden, als ze minder verplichte lesuren krijgen. Je krijgt dan betere schoolresultaten tegen de minimale kosten, zo is de gedachte. Tegenstanders denken dat scholieren te weinig discipline hebben om thuis, in hun eigen tijd, meer aan zelfstudie te doen.

Hoeveel lesuren heb jij gemiddeld op een dag? Tel ook de verplichte zelfstudie-uren mee.

Minder dan 5 lesuren: 1%

Tussen de vijf en zes lesuren: 30%

Tussen de zeven en acht lesuren: 60%

Meer dan 8 lesuren: 9%

Weet niet / geen mening: 0%

Stelling: 'Als ik minder lesuren krijg op een dag zal ik de lesstof beter tot me nemen.'

Eens: 63%

Oneens: 22%

Weet niet / geen mening: 15%

Hoe gemotiveerd ben jij over het algemeen op een schooldag?

Goed gemotiveerd: 66%

Niet goed gemotiveerd: 33%

Weet niet / geen mening: 1%

Denk jij dat je meer of minder gemotiveerd wordt als je minder lessen krijgt en meer aan zelfstudie zou moeten doen in je eigen tijd?

Meer gemotiveerd: 49%

Zou weinig verschil maken: 24%

Minder gemotiveerd: 20%

Weet niet / geen mening: 7%

Stelling: 'Ik heb te weinig discipline om in mijn eigen tijd meer aan zelfstudie te doen.'

Eens: 33%

Oneens: 58%

Weet niet / geen mening: 9%

Keuzevrijheid

Er zijn scholen die leerlingen meer keuzevrijheid geven in de lessen die ze op een dag volgen. Als je bijvoorbeeld voor een bepaald vak een onvoldoende staat, zou je daar meer lessen van kunnen volgen en minder lessen van een vak waar je altijd goede cijfers voor haalt. Een mentor begeleidt de leerlingen bij dit keuzeproces. Het totale aantal uren dat je lessen moet volgen blijft hetzelfde.

Zou jij behoefte hebben aan meer keuzevrijheid in de lessen die je volgt, of niet?

Ja, daar zou ik behoefte aan hebben: 74%

Nee, daar zou ik geen behoefte aan hebben: 20%

Weet niet / geen mening: 6%

4. Leraren: Lessen later laten beginnen?

Er is een middelbare school in Nederland die gaat experimenteren met aangepaste lestijden. Graag leggen we hierover wat vragen aan u voor.

Volgens sommige wetenschappers zouden scholieren het beste om 10:00 uur kunnen beginnen; scholieren zijn dan gemiddeld elke dag ook later uit. Later beginnen zou beter zijn omdat de hersenen van jongeren later op gang komen. Andere wetenschappers denken juist dat later beginnen geen effect heeft, omdat jongeren dan ook later gaan slapen.

Vindt u het een goed of slecht plan als de lessen op uw school elke schooldag beginnen vanaf 10:00 uur en gemiddeld later op de dag eindigen?

Een goed plan: 25%

Een slecht plan: 67%

Weet niet / geen mening: 8%

Waarom? (OPEN)

De leraren die tegen zijn geven vooral aan dat ze verwachten dat leerlingen het lastig krijgen als ze later uit zijn; ze hebben immers nog huiswerk, bijbaantjes en sport. Ook geven ze aan dat leerlingen nu in de middag al vermoeid zijn, soms zelfs meer dan vroeg in de ochtend. Sommige leraren geven zelf aan dat ze het niet prettig vinden om later met de lessen te eindigen. Ook denken enkele leraren dat scholieren later naar bed zullen gaan als ze later beginnen, waardoor je geen effect bereikt.

'De leerlingen raken vermoeid aan het einde van de dag, of ze nu om 08:30 uur beginnen of om 10:00 uur. Het is de vermoeidheid van het aantal lessen dat ze al gehad hebben, die de concentratie doet afnemen.'

'Brugklassers zijn al redelijk goed wakker om 08:30 uur, maar bovenbouwleerlingen zijn vaak nog erg duf en gapen regelmatig zo vroeg op de morgen. Ze lijken dan ook minder ontvankelijk, open te staan om iets te leren.'

'De hele samenleving is gericht op deze schooltijden. Als we leerlingen nu langer - tot

17:00 uur - op school houden zorgt dat voor problemen met bijbaantjes die ze hebben of sporten. En in de winter moeten ze dan in het donker naar huis.'

Op welk moment van de schooldag heeft u het idee dat leerlingen de lesstof het beste tot zich nemen, of maakt het geen verschil? U kunt maximaal twee antwoorden aankruisen.

Aan het begin de ochtend (voor 10:00 uur): 45%

Aan het einde van de ochtend (tussen 10:00 uur en 12:30 uur): 57%

Aan het begin van de middag (tussen 12:30 uur en 15:00 uur): 18%

Aan het einde van de middag (na 15:00 uur): 2%

Het dagdeel maakt voor mij geen verschil: 12%

Weet niet / geen mening: 2%

Op welk moment van de schooldag heeft u het idee dat toetsen het beste afgenomen kunnen worden?

Aan het begin de ochtend (voor 10:00 uur): 37%

Aan het einde van de ochtend (tussen 10:00 uur en 12:30 uur): 57%

Aan het begin van de middag (tussen 12:30 uur en 15:00 uur): 19%

Aan het einde van de middag (na 15:00 uur): 3%

Het dagdeel maakt voor mij geen verschil: 11%

Weet niet / geen mening: 3%

'Leerlingen zouden over het algemeen betere resultaten behalen als ze toetsen alleen nog in de middag maken.'

Mee eens: 9%

Mee oneens: 74%

Weet niet / geen mening: 17%

De lessen laten beginnen vanaf 10:00 uur waardoor de lesdag gemiddeld op een later tijdstip eindigt heeft voor leraren...

Vooral voordelen: 14%

Vooral nadelen: 52%

Het maakt geen verschil: 30%

Weet niet / geen mening: 4%

De lessen laten beginnen vanaf 10:00 uur waardoor de lesdag gemiddeld op een later tijdstip eindigt heeft voor de leerling...

Vooraf voordelen: 19%

Vooraf nadelen: 56%

Het maakt geen verschil: 18%

Weet niet / geen mening: 7%

Opiniepanel